

Интервју: Педи Ешдаун, високи представник за БиХ: "Нових политичких преговора неће бити"

*Када у РС буду спремни разговарати о споразуму који се темељи на три европска принципа, нека нас назову * Терзић је најмањи кривац за овакав резултат*

Након одлуке Народне скупштине Републике Српске да не прихвати мјере за реформу полиције, БиХ ће са Бјелорусијом бити једина европска земља без уговорних односа с Европском унијом, упозорава високи представник Педи Ешдаун на почетку разговора за "Дневни аваз".

– За РС и њене грађане претпрошла ноћ била је јако тужна, а за БиХ у цјелини јако разочаравајућа. Народна скупштина РС прије двије ноћи у својим рукама је држала кључ за улазак у Европу и одбацила га.

Грађани РС и БиХ сада неће имати оно што ће Србија добити у наредне три седмице – пут у Европу. Народна скупштина РС изгласала је да се Срби раздвоје – да једни оду у Европу, а други да остану ван те заједнице – каже Ешдаун.

Одговорност СДС-а

Високи представник истиче да 10. годишњица Дејтонског споразума неће бити прослава онога што се могло обиљежити као успјех у оквиру Дејтона, већ ће се све више говорити о ономе што многи у међународној заједници већ питају: како се Дејтон користи као ометање будућности и реформи?

– У протеклих скоро три године показали смо како се Дејтон може користити за реформе. СДС је прекинуо показао како се он

може користити да се оне опструишу – истакнуо је Ешдаун.

Дневни аваз: Одговорност, дакле, лежи на СДС-у?

Педи Ешдаун: На Влади РС и, посебно, највећој владајућој странци – СДС-у. Та странка одбацила је три европска принципа и европску будућност.

Дневни аваз: Шта сада намјеравате предузети?

Педи Ешдаун: Јуче сам разговарао са премијером Терзићем. Обојица смо јасно рекли да неће бити нових политичких преговора. Посебно када се у обзир узму закључци Народне скупштине. Када буду спремни разговарати о споразуму који се темељи на три европска принципа, знају који је наш телефонски број, нека нас назову. До тада нема се о чему причати нити ће бити било кога да разговара са њима.

Желим да истакнем да је премијер Терзић бриљантно радио на реформи полиције и свим силама настојао да преговори успију. Волио бих да је успио, али не мислим да би он могао бити и најмањи кривац за овакав резултат. Јасно је да су за то криви они који су стално одбијали понуђена компромисна рјешења.

Шта даље?

Дневни аваз: Постоји ли икакав рок да се договор ипак постигне и на 10. годишњицу Дејтона добијемо почетак преговора с ЕУ?

Педи Ешдаун: Не. Он је прошао. Јасно је да је пропуштена могућност да преговори почну до 10. годишњице Дејтона. Тај рок је пропуштен. Преговори могу поново почети само када СДС прихвати европске принципе. До тада, нема разговора.

Дневни аваз: Хоће ли бити каквих санкција према СДС-у, али и ПДП-у?

Педи Ешдаун: Јасно је да је највећи кривац за овај неуспјех СДС. Уз њега је и ПДП. Морамо размотрити шта даље, али санкције већ преживљавају људи у РС – изоловани су, постају тамни вилајет Европе и цијена за то биће у губитку послова,

отежаном путовању, бесперспективности... Сваки грађанин БиХ платиће цијену негативног одговора НСРС, али ће и грађани РС платити велику цијену.

Посланици НСРС мораће објаснити зашто су одлучили да Дејтон користе као механизам опструкције.

Дневни аваз: Дејтон се мора мијењати?

Педи Ешдаун: То нисам рекао. Но, јасно је да ће 10. годишњица сада бити у знаку расправа како се тај споразум користи за опструкције. Не кажем да се ово стање не може превладати. На потезу су они који могу покренути разговоре.

Не могу наметнути реформу полиције

Педи Ешдаун: Нисам могао наметнути реформу полиције. Напросто, високи представник не може наметнути пут у Европу. Тамо се стиже само акцијама бх. Политичара. Постоје два начина да се не стигне у ЕУ. Један смо гледали прије двије вечери, када су одбијени европски принципи. Други је да се посао оставља високом представнику.

Европска комисија јасно је рекла да ову реформу морају спровести бх. Политичари и да њу не може наметнути високи представник.

Озбиљно питање о понашању Београда

Педи Ешдаун: Међународна заједница јединствена је кад је у питању ова реформа. Но, неко је у РС имао погрешне информације које је добио од дипломатских извора из региона да нисмо јединствени. То је потпуна глупост. Постоји врло озбиљно питање када се ради о понашању Београда. Ако сте озбиљни у својим настојањима да станете на европски пут, онда морате конструктивно помагати да и сусједи буду на том путу. Не можете бити на европском путу у својој земљи, а играти деструктивну улогу када су ваши сусједи у питању.

Да ли је Београд омео договоре о реформи полиције или не, не

знам, Но, није ствар у томе. Посао Београда је и да охрабрује реформе у сусједним земљама. Ако жели бити на европском путу, мора подржати европске реформе у БиХ. Овдје то није био случај. И прошле године у Бриселу сам казао да Београду треба поручити да ми не знамо има ли истине у ономе што Међународна кризна група говори у свом извјештају, односно да је Београд врло активан у противљењу реформи полиције. Но, јасно је да Београд уопште није подржавао ту реформу у БиХ нити то јасно говорио Бањој Луци.